

Medlemsbrev

Nr 1•5 februari 2014

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande har ordet

Bästa medlemmar,

Ett nytt år har precis börjat. Det innebär nya möjligheter att lära oss mer om, förmedla kunskap om eller engagera oss på olika sätt i äldre, åldrande och äldreomsorgsrelaterade frågor. För de av oss som är verksamma i undervisning innebär det nya året möjligheten att väcka och/ eller fördjupa en ny kull studenters intresse för dessa frågor. För bara några dagar sedan fick jag – som examinator för socionomstudenters kandidatexamen – ta del av oerhört givande diskussioner bland studenterna som lade fram sina uppsatser. Att höra hur de resonerade kring sina projekt i relation till äldreomsorgens utformning var inspirerande eftersom jag insåg att mina kollegor hade lyckats förmedla sitt engagemang för dessa frågor till en ny generation.

Ett nytt år för de av oss som är engagerade i forskning kan också innebära nya möjligheter att starta och avsluta spännande projekt inom detta område. Just nu är jag och några av mina medarbetare till exempel i färd med att avrapportera vissa forskningsprojekt för vilka vi haft anslag för. Samtidigt som vi skriver nya forskningsansökningar för att utforska de nya forskningsfrågor som dessa projekt har genererat. Så det nya året börjar med nya möjligheter att designa, söka anslag och driva forskning med relevans för utformning av högkvalitativ äldreomsorgspraktik.

För de av er som är verksamma som praktiker inom äldreomsorgen kan det nya året innebära nya möjligheter att driva igenom förändringsarbeten av olika slag som gynnar våra äldre, deras anhöriga och/eller personalen som levererar den vården och omsorgen som ni praktiker är engagerade i. Just häromdagen hade jag ett spännande samtal med en enhetschef som berättade hur hon såg fram emot att implementera förbättringar i rutiner som en av hennes medarbetare hade rekommenderat efter att ha tagit del av den nationella utbildningen i värdegrund.

Vi är alltså precis i början av ett nytt år fyllt av möjligheter och frågan några av oss ställer sig är hur vi ska arbeta så att vårt engagemang för äldre, åldrande och äldreomsorgsrelaterade frågor leder till konkreta bidrag till fältet. Vi inom SGS ser fram emot ett nytt spännande år med aktiviteter som ligger i linje med vårt engagemang för dessa frågor. Förra året – vilket ni kommer att se i detta medlemsbrev – prioriterade vi (förutom vår årliga Gerontologidag) en föreläsning som knöt an till hur fältet har vuxit genom åren (som Lars Andersson bjöd på) och presentationer från den nya generationen forskare (vilket det interdisciplinära forumet handlar om). I år fortsätter vi med flera föreläsningar för att uppmärksamma viktiga frågor i anslutning till vårt fält, såsom hälsa som vi kommer att uppmärksamma i samband årets Gerontologidag. Vi prioriterar även arbete med rekrytering av medlemmar. Vi är nämligen en smula bekymrade över det faktum att vår förening inte växer i takt med att den äldre andelen av befolkning växer.

I år vill vi – i SGS styrelsen - förmedla vårt engagemang för äldre, åldrande och äldreomsorgsfrågor till flera och jobba för att få SGS att växa. Jag tar därför gärna emot dina tips på hur vi kan göra för att lyckas med detta och ser fram emot att träffa flera av er på föreningens årsmöte i anslutning till Sveriges Gerontologidag!

Sandra Torres, ordförande för SGS

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Sekreteraren har ordet

Tacka alla medlemmar för den fina respons som vi har fått under det gångna året. Under 2013 fick Sveriges Gerontologiska Sällskap 24 nya medlemmar. Vi i styrelsen hälsar de nya medlemmarna varmt välkomna! Det totala medlemsantalet är nu uppe i 226 medlemmar. Som ordförande Sandra Torres skrev i sin spalt, vill vi fortsätta att växa. Därför tar vi gärna emot era tips på hur vi kan jobba för att åstadkomma det under 2014.

Inför årsmötet som hålls direkt efter Sveriges Gerontologidag kommer årsmöteshandlingar och verksamhetsberättelse att finnas på medlemsforumet.

Inloggningsuppgifterna för medlemsforumet är:

AnvändarID: medlsgs

Lösenord: falun11

Såsom vi skrivit i andra medlemsbrev tar vi gärna emot tips på litteratur ni läst eller skrivit och aktiviteter som ni planerar och/eller vill sprida information om. Hör av dig till mig när du har sådan information så ser vi till att det hamnar i medlemsbrevet och/eller sprids via e-post till våra medlemmar.

Veronika Wallroth, sekreterare för SGS

Kassören har ordet

Nu är det nytt år och därmed dags att betala in medlemsavgiften som är 300 kronor per år (250 kr per år för studenter, doktorander och pensionärer).

Som medlem i SGS får du:

- Prenumeration på tidningen Äldre i Centrum
- Fritt inträde eller subventionerade avgifter till de arrangemang som föreningen anordnar
- Tillträde till medlemsforumet på hemsidan
- Prenumeration på medlemsbrevet

Inbetalning sker via plusgiro 154 8598-0 senast den 28/2, organisationsnummer 817604-9107. **Glöm inte att ange ditt namn** (och för nya medlemmar även e-postadress) på inbetalningen. Vid frågor eller om något fel uppstått vid inbetalningen av medlemsavgiften går det bra att höra av sig via e-post till: info@sgs.nu eller mobiltelefon 070-641 53 90.

Sofi Fristedt, kassör för SGS

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Prisföreläsning med Lars Andersson

Den 20 september gav Lars Andersson, 2013 års mottagare av Stora Gerontologipriset, sin prisföreläsning med temat "Ojämligt att vara äldre – ojämlik ålderdom".

Pristagaren bjöd på en historisk tillbakablick om hur hans karriär en gång i tiden började för att sen gå över till att tala om hans nuvarande forskning om ojämlikhet i ålderdomen. I takt med att Lars föreläste fick vi alla en tydlig inblick i hur fältet har i sig vuxit fram, hur gamla frågor har fått nya skepnader och hur nya frågor ställt gamla frågor på sin spets.

Lars Anderssons budskap var klart. Även om en del i befolkningen lever längre så gör långt ifrån alla det. Det är en klassfråga där välutbildade kvinnor men framförallt män lever längre. Bland lågutbildade kvinnor har denna förändring inte slagit igenom. Detta är ett viktigt budskap när det gäller politiska beslut om förlängt yrkesliv och framskjutande av pensioneringsåldern.

Deltagarna bjöds på cider och tilltugg för att fira denna festliga tilldragelse. Det var många som uttryckte att Lars Andersson var en värdig vinnare som äntligen fick ta emot priset, och den mycket intressanta föreläsningen var ytterligare ett bevis på detta.

SGS ordförande Sandra Torres och Lars Andersson

Interdisciplinära forumet

Den 28 oktober anordnade SGS Interdisciplinärt forum för doktorander och nydisputerade där ett 30 tal personer deltog. Kenneth Abrahamsson som är docent i pedagogik och adjungerad professor vid Luleå tekniska universitet var inbjuden föreläsare och startade dagen med att prata om sina erfarenheter som programchef vid Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS numera FORTE). Kenneth Abrahamssons föreläsning handlade om att söka sin framtid, om vetenskaplig kvalitet, egen forskning och karriärvägar efter doktorsexamen. Kenneth

Abrahamsson bjöd på många kloka råd till forskare i början av sin karriär. Sedan bjöds det på presentationer från ett 10 tal deltagare som berättade om sina olika forskningsprojekt. På kvällen blev det trevligt mingel med ost och kex.

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Kommande aktiviteter i SGS

SVERIGES GERONTOLOGIDAG

Torsdagen den 3 april är det dags för årets Gerontologidag. Tema för denna dag kommer att vara *Åldrande och hälsa*. Gerontologidagen planeras i samarbete med Umeå Universitet och kommer att äga rum i Umeå. En av de föreläsare som kommer att bidra till dagen är Yngve Gustafson som flera av oss har lärt känna inte minst via hans insatser i TV-programmet 'Sveriges bästa äldreboende'. Dagen kommer också att beröra frågan om mobilitet (via den föreläsning som sjuksköterskan Birgitta Olofsson kommer att bjuda på); livsloppets betydelse för hälsan (via den föreläsning som nationalekonomen Stefan Fors kommer att bjuda på baserad på hans nyligen utgivna och mycket uppmärksammade boken om ojämlikhet och de äldre invandras hälsa (vilket SGS ordförande, sociologen Sandra Torres, kommer att bidra med).

ÅRSMÖTE

Föreningens årsmöte hålls i sedvanlig ordning i anslutning till Sveriges Gerontologidag vilket innebär att det äger rum i Umeå i år. Håll utskick efter årsmöteshandlingarna och kom gärna med synpunkter om våra aktiviteter och vad du skulle vilja att vår förening planerar i framtiden.

Lär känna den nya generationen äldreforskare

I detta medlemsbrev skall vi lära känna Marianne Granbom. Marianne var med på det interdisciplinära forumet där hon gjorde hon en spännande presentation som handlade om ensamboende äldre och hur de tänker angående om de ska bo kvar eller flytta till ett annat boende.

Varför börjar du forska om äldre/ åldrade frågor?

Jag har jobbat som arbetsterapeut och undervisat i arbetsterapi i flera år vid Lunds universitet. Steget från arbetsterapi till gerontologi är faktiskt inte så långt. Arbetsterapeuter arbetar ju ofta med äldre och behöver goda kunskaper i åldrandeprocessen.

Sen tror jag att arbetsterapeuter kan tillföra mycket med sitt perspektiv på aktivitet, delaktighet och självständighet. Jag gillar att det gerontologiska fältet är så interdisciplinärt. Doktorandtjänsten jag har nu ingår i forskarskolan vid Centre of Aging and Supportive Environments i Lund. På CASE är vi doktorander från teknisk, medicinsk och samhällsvetenskaplig fakultet och det brukar bli spännande diskussioner.

Marianne Granbom Foto: Kennet Ruona

Berätta om ditt avhandlingsprojekt.

Jag studerar hur ensamboende personer över 80 år resonerar kring att flytta och kring att bo kvar, och om det förändras över tid. I två delstudier undersöker jag också vad som triggat en flytt till särskilt boende och annat ordinärt boende, och hur boendemiljöns utformning är efter och före en flytt. Tidigare forskning, med ett par undantag, har fokuserat på individen och hälsotillståndet. Vi vill se vilken roll boendet och uppfattningen om boendet spelar i beslut om att flytta. Viktiga begrepp i avhandlingen är därför tillgänglighet och hemmets betydelse. Jag har haft möjlighet att använda och samla in data via ENABLE-AGE projektet, från svenska och tyska deltagare.

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

Vad har du för tankar om framtiden?

Jag hoppas kunna fortsätta forska efter disputationen i december. Gärna i kombination med att undervisa. Men jag är medveten om att det är en tuff konkurrens om både medel och tjänster. Min dröm är att först ta med mig familjen på en postdoc-period utomlands. Så i höst får jag vässa pennan och börja träna på att formulera fondansökningar.

Hur kom det sig att du var med på SGS interdisciplinära forum?

Jag ville veta mer om vilken typ av äldreforskning som görs runt om i Sverige. Jag har sett inbjudan till tidigare forum men inte kunnat vara med förrän nu. Min kollega, Torbjörn Svensson burkar också framhålla för oss doktorander om vikten av att nätverka. Forumet verkade vara en bra möjlighet för det
Vad tycker du om forumet?

Vad tyckte du om forumet?

Jag gillade det mycket, det uppfyllde mina förväntningar. Vi var inte så många och det var bra! Jag vet att flera doktorander inom hälsovetenskap vid t.ex. mitt eget universitet forskar kring äldre frågor. De skulle absolut ha behållning av forumet, men för mig som deltagare var småskaligheten en lyx! Man fick en bra bild av de andra presentatörernas forskning och hann dessutom prata med flera under lunchen eller minglet efteråt. Det var också intressant att höra så olika förutsättningar doktorander har runt om i Sverige.

Vi i styrelsen vill tacka Marianne för den spännande presentationen hon gjorde vid det interdisciplinära forumet och för intervjun i detta medlemsbrev. Vi kan inte annat säga än att vi ser fram emot att få veta mer om alla spännande bidrag hon kommer att ge till vårt fält!

Caresam, med fokus på kvalitetsutveckling och utbildning av äldreomsorgen i Öresundsregionen

I tidigare medlemsbrev har Jonas Christensen Fil Dr i Socialt arbete, Högskolan i Malmö, berättat om ett pågående EU-projekt – CareSam – som startade den 1 januari 2011 och som avslutades den 31 december 2013. Projektet som fått en budget på 4,7 miljoner kronor handlar om kvalitetsutveckling och utbildning av den offentliga äldreomsorgen i Öresundsregionen. Nu har slutartikeln kommit:

På svenska: <http://www.mah.se/Nyheter/Nyheter-2014/Mer-fokus-pa-att-gora-an-pa-att-vara-i-svensk-aldreomsorg/>

På engelska: <http://www.mah.se/english/News/News-2013/Greater-focus-on-doing-rather-than-on-being-in-Swedish-eldercare/>

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu

På gång inom gerontologiområdet

Nästa kulturgerontologikonferens blir i Galway, Irland, 10-12 april 2014. Mer information kommer snart på: www.agingstudies.eu

Den 22:a Nordiska Kongressen arrangeras av SGS och SGF (Svensk Geriatrisk Förening) i Göteborg 25-28 maj 2014. Mer information finns på: www.22nkg.com

Nytt för i år är det FoU-inriktade spåret på konferensen som lär bjuda på spännande inblick i hur praktiker runt om i landet jobbar inom äldreomsorgen och omsorgen

ISA världskonferens i sociologi kommer vara i Yokohama, Japan den 13-19 juli 2014. Se mer information om Research Committee on Sociology of Aging, RC11 på:

<http://www.isa-sociology.org/congress2014/rc/rc.php?n=RC11>

Litteraturtips

Bromseth, Janne & Siverskog, Anna (red.), LHBTQ-personer och åldrande: nordiska perspektiv, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2013. Denna antologi samlar kunskap om äldre lhbtq-personers livsvillkor och åldrande med utgångspunkt i studier som genomförts i Sverige, Danmark, Norge och Finland. Författarna uppmärksammar frågor om vad det innebär att under stora delar av livet behöva smyga med sin sexualitet eller könsidentitet, och vad det i olika tider har inneburit att komma ut med sin sexualitet och könsidentitet. Vilka räknas som familj? Hur är det att som äldre transperson påbörja en utredning för att ändra könsidentitet? Hur är det att som äldre behöva omsorgshjälp men att samtidigt vara rädd för att bli diskriminerad på grund av sin sexualitet eller könsidentitet?

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Ordförande Sandra Torres
Uppsala universitet
Sociologiska institutionen
751 26 Uppsala
Tel: 018-471 1171
E-post: sandra.torres@soc.uu.se

www.sgs.nu

Sekreterare Veronika Wallroth
Linköpings universitet
NISAL / ISV
601 74 Norrköping
Tel: 011-36 33 24
E-post: info@sgs.nu